

ДЕЛИ-ОРМАНСКИ

Курьеръ

Седмичен вестник за обществен животъ, наука и информация.
Излиза всъка седмица.

Редактира комитетъ

АБОНАМЕНТЪ:

за година—50 лева; за 6 месеца
—30 лева; единъ брой— левъ

ОБЯВЛЕНИЯ:

търговски 1.50 лева кв. сантим
приставски 1 левъ на дума

Д-во „Инкасаторъ“

Централа—София, представителство за Нови-Пазаръ **Балю С. Вълчев** се занимава съ всъкакъв вид инкасации, абонаменти и обявления за всички вестници и списания въ царството. Инкасо на членски вноски на разни тѣ професионални сѣции и организации. Всъкакви частни вземания. Представителството тукъ дава солидна гаранция сръщу възложена инкасация.

Проценти за инкасации по споразумение

СИОРПРОЗЪ НА ПУШАЧИТЪ ПРАВИ

съ новитѣ си

ФАРЪ

хармани

ПУШАЧИ, любимиятъ Ви **фаръ** пуста тѣзи дни нови хармани отъ южнобългарски тютюни отъ всички качества папириси. „**ФАРЪ**“ си остава ненадминатъ по ароматност и отлежалост на тютюнитѣ си и той сега се дава съ най-подбрани хармани и нѣма да има пушач, комуто да не бжде удовлетворенъ вкуса.

Пушачи, опитайте
цигаритѣ „ФАРЪ“

Прецеджане (Филтриране) на вината

За да узрѣе виното по-бързо и да се избистри, изисква често претакане и допирание съ въздуха, който отдѣля белтъчнитѣ му вещества, които го размѣтватъ.

Ако следъ третото претакане виното остане бистро и не се размѣти, сигурни сме, че то ще остане до край бистро и чисто, което се случва много рѣдко при бѣлитѣ вина.

Подиръ всѣко претакане, обикновено чакаме цели недѣли и даже месеци за да се обистри. За да не се чака цѣла година и повече, намѣренъ е способъ, който ускорява обистрянето и въ късо врѣме виното може да стае търговска стока. Този способъ е прецеджането (филтрирането). Тоя способъ служи освенъ за ускоряване обистрянето на вината които и безъ него по-късно биха се обистрили, но и за обистряне на ония вина които никога сами не биха се избистрили, т. е. на вина, на които отдѣлното специфично тегло е по голѣмо отъ самитѣ нечистоти, които го правятъ мжтно: такива вина сж богати на екстрактни вещества—особено слезитѣ, десертни вина.

Действието прецеджане (филтриране) се разявя на едно претакане съ сито, което има за целъ да отдѣли по-едритѣ частици отъ по-дребнитѣ; колкото последнитѣ сж по-дребни, толкова дупкитѣ на цедилката сж по-малки. Колкото плаващитѣ въ виното частици, които го размѣтватъ, сж по-дребни, толкова и дупкитѣ на цедилката трѣба да сж по-малки. Материята отъ, които сж направени този видъ цедачки, трѣба да бжде способенъ да пропуска виното съ бързина, каго въ сжщото врѣме задържа тѣждитѣ частици. Колкото сж по-чисти и набити

дупчицитѣ на филтровия материалъ, толкова и прецеджането става по-бавно.

Тукъ вече се явява нужда отъ второ условие, което трѣбва да принуди виното да се прецеди по-бърже; затова се използва налягането на самото вино.

Вината се филтриратъ по различни способи:

1) Най-много се употребяватъ чували отъ грубо ленено, (четворенъ памученъ америкнъ) димитю платно, които преди прецеджането се намазватъ съ винена калъ. Отначало виното протича кално, но като се прелѣе два-три пжти, то почва да тече бистро.
2) Употребяватъ нѣкъде чистъ реченъ кварцовъ пѣськъ, който се измива добре и натрупва въ нѣкоі сждъ съ надупчено дѣно на височина отъ 0.60 м. до 1.20 м. Презъ него прекарватъ виното. И тукъ въ началото ще протече мжтно вино, но като се прелѣе два-три пжти ще почне да тече до край бистро вино. Тамъ дѣто нѣма чистъ реченъ кварцовъ пѣськъ по добре е, да не се практикува тоя способъ.

3) На нѣкои мѣста, употребяватъ пресована каша отъ варени книги, но и тоя начинъ не е сигуренъ защото варената книга предава лошъ вкусъ на виното.

Най-добрия способъ си остава филтрирането на виното чрезъ ленени торби или памучни. За затулване дупкитѣ се употребяватъ различни материяли: като прѣсно млѣко, дървени вѣглища, прѣсна винена калъ, или Риби мехуръ. И четирѣтѣ вѣщества сж за препоръчване, при работенето на всѣкакви вина.

При запущване поритѣ на торбитѣ съ материяли тѣ трѣба да бждатъ добре разбити въ единъ

сждъ и тогава налети въ филтра Вѣглищата трѣба да бждатъ нахупени на ситно, а Рибины мехуръ разтопенъ въ хладна вода и и следъ това разбитъ на пѣна и размѣсенъ съ малко вино. Следъ наливането на тѣзи материяли за запущване на дупкитѣ, виното въ началото ще потече мжтно но при последователно преливане ще почне да тече бистро. А тогава вече почва сжщото филтриране.

Единъ пжтъ употребени материялитѣ не бива да се употребяватъ втори пжтъ. Материята за торбитѣ на филтра е първото условие за филтрирането, а втори е налягането на волния стълбъ.

Въ приготвенитѣ вече торби, замазани съ едно отъ поменатитѣ вещества цеденето бива бавно, ако налягането на течността върху човалитѣ е много малко. Това е дало поводъ да се изнамѣрятъ такива филтри въ които налягането е много голѣмо. Най-голѣмо то става тогава, когато стълбътъ на водата е по възможностъ по високъ.

За това именно лененитѣ, торби сж били изменени на единъ видъ дълги торби, които ще срещнемъ въ всѣка една филтра, по холандска система.

При другитѣ системи филтри за добиване на голѣмъ натискъ употребяватъ или помпи, или виното спущатъ отъ високо мѣсто чрезъ тржи въ филтра.

(Следва).

ДОПИСКИ

НАШИ РАБОТИ.

Зимния сезонъ въ села и градове това е сезонъ за усиленна културна работа. Всички културни и просвѣтни, и благотворителни организации стѣгатъ своитѣ редове, търсятъ средства за постигане на своитѣ задачи. И въ нашия градъ не липсватъ организации, които работятъ за повдигане въ културно отношение и разхубавяване на града.

Главенъ, а може би и единственъ източникъ за средства за постигане на своитѣ цѣли, повечето отъ организациитѣ черпятъ отъ приходитѣ отъ вечеринки, концерти, забави и др.

Единственния салонъ, който сега се дава подъ наемъ за тия цѣли е тоя на кино театръ „Дорета“, който съ своя баснословенъ наемъ отъ минимумъ 1000 лв е почти недостъпенъ, тъй като цѣлта на дадени вечеринки не е да се получи 1000 лв. за салонъ и 400—500 лв чистъ приходъ за устройващитѣ вечеринката, а да се добиятъ по възможностъ повече средства, които да улеснятъ дадена културна или каквато и да е организация въ постигане

на нейнитѣ цѣли.

Имайки предвидъ всичко това представителитѣ на мѣстнитѣ културно благотворителни организации: „Ловното Дво“, Музик. Дво „Гусла“, Женско благ. Дво „Благодетелка“ и Читалище „Св. Димитъръ“ подадоха колективно заявление до българското учил. настоятелство, съ което искаха да се разреши даването подъ наемъ салона на основното училище, за концерти, вечеринки, утрата, забави и др. сръщу единъ умеленъ наемъ, като горепоменатитѣ организации се задължаватъ да построятъ за нуждитѣ на салона подплатена сцена.

И тогава, когато училищното настоятелство, съ благоприятното разрешение на тоя въпросъ, трѣбваше да даде минималното въ подкрепата си на тия организации то въ своето болшинство, отхвърли това искание.

Какви сж били неговитѣ мотиви за това, намъ не ни е известно, но мислимъ, че сериозни причини за това то нѣма.

Ако за мотивъ служи това, че салона е слабъ та нима сжщия тоя салонъ не се отдаваше подъ наемъ до преди една година и не неговата нездравина бѣше причина за затварянето му, а нуждата ужъ отъ 1 стая на мѣстото на сжществующата тогава сцена. Най после, ако тоя салонъ е слабъ да се играятъ въ него български хора, нима не може да служи за даване на концерти, театри, забави танцуважни вечеринки, на които игрането на хоро въ салона да бжде забранено?

Дългъ, граждански и общественъ се налага на г. г. училищнитѣ настоятели, да корегиратъ това свое решение, като съ това ще създадатъ минималнитѣ условия за по широка културно просветна и благотворителна дѣйностъ въ нашия градъ.

Босякъ

ДО Г-НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ЛОВНО.
Д-во НОВИ-ПАЗАРЪ

По поводъ писмото отъ Васъ, г-нъ Председателю, въ бр. 69 на този вестникъ съ заглавие — ча ловна учитель — мога да Ви дамъ какъто искате обяснение. Съвсемъ не обвинявамъ управата на дружеството лекомислено, както Вие се изразявате, защото—вѣрно е, че азъ намѣрихъ въ гората нѣколко лѣщи турци, че се каратъ за убийство съ единъ българинъ. Съ тѣхнитѣ бѣше и надзирателя. Кой бѣ кривъ и кой правъ—не зная. Азъ имъ предложихъ да съставятъ актъ за случката съгласно, правилника за вътрешния редъ на ловната организация. Другаря—ловецъ Д. К. Ванковъ поиска надзирателя да си каже името, а той му каза—ти какъкъ си да ме питашъ за името ми Настѣхъ и азъ да си даде ловния билетъ. Въ яда си надзирателя набързо отвори и затвори нѣкакво твърде въ което забелязахъ само една лична карта. Презъ това врѣме останалитѣ турци стояха съ горла въ настрѣна—зѣръ иматъ „сербѣтъ надзирателъ“!

Разбра, види се надзирателя, че на

тази работа ще се търси край, взе заяка и го хвърли на българина. Както казах и по горе—кой е виновен в този спор, не ми е работа. Но тука е възмутително държанието на ловния надзирател. Дали той си това си държание не нарушава закона за лова, имал ли е билет, или не, длъжен ли е да го покаже на друг ловец, аз не зная, а Вие, вярвам, че ще проверите тези факти и дадете всички заслуженото.

Колкото за това пък, г-н Председателю, че аз играя на криеница и си крия лицето под фереджето—учител—съсем не съм съгласен. Ако наистина искам да си крия лицето, никога не бих приел да сторя с фередже. Ако има нещо да ме запитват, или да искат някакви обяснения, сторете това чрез официално писмо от името на дружеството.

Съ почитание: В. П. Хранков, у-ль с. Писарево

Защо читалището стои затворено?

От няколко години насам нашето читалище стои затворено. Неговия инвентар се разсипва: книгите му стоят заключени в шкафови, натежали от прах, столовете сядени на кино „Дорета“, завесата кулисите и т. с. там.

Горкото настоятелство! То проявява още признаци на живот от време на време—признаци, уви! толкова безнадеждни! Настоятелството се опита на два пъти да свика събрание, но никой не се отзова. Тази апатия на Ново-пазарци към читалищното дѣло го обезкуражи и то едва ли мисли в скоро време да издаде покана за друго събрание.

Мнозина, вярвам, мислят че в нашия градец има известно духовно раздвижване след войната, че хората сж с по-развити духовни нужди. Съществуването на музикалното д.во „Гусла“, което проявява интензивен живот, не е достатъчно, за да приемем, че в живота на малкото градче има напредък, самоизмамваме се.

Алкохолът, грубите партизански ежби, подядат като червеи всички ония сили, ко-

ито биха могли да бждат полезни за града, Духът на разединение, завист и злоба тежат над нашите грешни души. От истински културни въпроси не се интересуваме. Идете в училищата и запитайте, колко деца получават списания. Идете, за да се уверите, в каква духовна мизерия живеят децата. И малки и голѣми живеят в мрак; тѣ не сж привикнали към чистата бѣла светлина на науката. „Науката е слънце, което в душите грѣй“ ни учи великият Ст. Михайловски. Великите хора, великите мъченици на науката и изкуството от хил и идилгия насам ни учат и възпитават.

С тѣх трѣбва от време на време да общуваме, а това ще стане като четем книгите, които тѣ сж оставили.

Ето защо читалищното дѣло е от голѣмо значение за нас. Съ общи усилия могат малко по-малко да се ползват всички.

Необятна е областта на науката, затова само съ общи усилия може да се обогати читалището до степен да бжде истинска съкровищница на проявленията на сложната човѣшка душа.

Обхванат от мжчителни мисли за окаяното положение в което се намира нашето читалище, обръщам се с молба към уважаемото настоятелство да излъже публично съ едно изложение за неговия инвентар и да опредѣли дата за ново събрание. Нека излъже съ един позив към младите сили в града да посетят това събрание. Време е да заживѣем истински духовен живот, да започнем да мислим, а не да умуваме. Не е въпроса да бждем само добри, полезни за града. Нашето съществуване е заплашено изобщо, ако не придобием силата на здравия критически разум, ако не се обогатяваме съ знания, ако не разширяваме изобщо нашия душевен кръгзор.

Гражданинъ

ДЕНЮ Ц. ЧОЛАКОВЪ—ГАБРОВЕЦА

—НОВИ-ПАЗАРЪ—

ПРОДАВА: разни видове обработени обущарски, сарашки кожи и материяли и инструменти. Разполага съ габровски царвули на фаши и разни габровски стоки.

КУПУВА: всички видове сурови кожи

Кино-театър „Дорета“

По случай новата 1928 год. ще прожектира подходяща програма **„Семейство без морал“** съвременна семейна трагедия от която ще получат поука всички посетители. Играят виенски артисти.

За да се посрѣтне весело новата година ангажирана е двуактна комедия **Хари като работник** извъстен на нашата публика от **Конкурсъ по красота**

Конфети и картички при Радевъ & Вълчевъ

Търсете и носете галошите и шушони **„СФИНКСЪ“**

Важно известие!

Пенчо Ц. Чолаковъ — Нови-Пазаръ

Считамъ за приятенъ дългъ да съобща на почитаемата си клиентела, че и през настоящата 1928 г. задържахъ представителството и разполагамъ всѣкога съ готови на складъ цигари отъ най-реномираните тютюневи фабрики **„Картелъ“**, **„Фаръ“**, **„Звѣзда“**. За покупки въ **6-ой—цени фабрични**.

Кибритъ, захаръ, захарни издѣлия, гвоздеи—всички размѣри, сапуни марсилски, газ катранъ, оцетъ, солъ, кафе, леблебии и др. по цѣни под всѣка конкуренция.

Сключвамъ осигуровки при Бѣлг. Общо застр. Д-во „Орелъ“ по животъ и пожаръ. Сключените тая година осигуровки по животъ се ползватъ следъ 2 години съ заемъ.

Разполагамъ съ шевни машини отъ известната на цѣл святъ фабрика „Науманъ“, които продавамъ и на срочно изплащане.

Впрочемъ, пакъ при Пенчо Чолаковъ ул. „Търговска“ срещу пощата.

Вземете си бележка!

Специално за празниците и св. Никола!

Рибни

консерви:

ви:

фрукти

Захарни издѣлия:

МОТ
Д
ФАКТУ
РЕНЪ

Шарани, Щука, Паламудъ, Маслини различни, Сарделли. На пѣтъ: Хайверъ и Скумрии.

Въ кутии по 1, 1.5 кг. **Тюрлю гювечъ, елени патладжани, Цели червени домати, Райкинь бобъ, доматиень сосъ и др**

лимони, Портокали и различни сушени плодове.

Бомбони, шоколади—различни; Локуми разни въ различни кутии—лук созни и обикновенни; Халва; Екстра бисквити; Обикновенни и шоколадни салон-бомбони, парливи шоколадни и ликьорни, ментови и кисели.

Нова прѣгида **Галоши и Шушони „СФИНКСЪ“** съ нѣмалени цени. Специални партиди **вълненни платове** за кустюми и бал **Л.тони**. Новъ подборъ на **кадифета, бархети, хасета** и платове отъ памукъ, коприна и др.

при Гавраилъ Юрдановъ и С-ие
Нови-Пазаръ—гара Каспичанъ

Колари и железари!

Разполага съ пълненъ чешитъ **жельзария, като: шина халкалжкъ (налжкъ) обло и черберликъ**

Ободи! Осенови. Ободи!

цѣли и половинки I-во и II-ро качество, бои, бежири, лакове и дребна жельзария,

ЧУГУНЕНИ ПЕЧКИ и КАМЕННИ ВЪГЛИЩА

Пристигнаха **пресни Шоколади: „МИМИ“**, „Кремъ“, „Ржченъ“; **бомбони: „Салонни“, „Едра пралина“, „На пластове“, „Лукчета“** и пр. пр.

Тичайте при Ал. Донева и Синъ.